

Abstrakt

Práce se zaměřuje na oblast britské prózy několika posledních desetiletí, z níž vybírá díla, která určitým způsobem reflektují proměňující se chápání historie a vztahu mezi historií a fiktivním literárním dílem. Tuto reflexi práce zkoumá v několika tematických okruzích. Jsou jimi: vztah k viktoriánské epoše, město, venkov, archiv (reflexe vztahu románového vyprávění a historických pramenů — metatextualita) a dějiny jako „palimpsest“, tj soubor několika textových rovin, které se různě prolínají. Proměny vztahu k minulosti vedoucí k problematizaci striktního rozlišení historické literatury a literární fikce jsou sledovány na příkladech převážně z prózy posledních třiceti let. Jedinou výjimkou tvoří *Francouzova milenka* Johna Fowlese, kterou autor vnímá jako dílo zásadního významu pro přehodnocení vztahu k historii. Dále se práce věnuje dílům autorů, jako jsou Iain Sinclair, Peter Ackroyd, Alan Moore (téma Londýna), Michel Faber (viktoriáni), Graham Swift, Bruce Chatwin a Adam Thorpe (venkov) Salman Rushdie, Zadie Smithová (román a dějiny), A. S. Byattová nebo Julian Barnes (archiv, literární dědictví).

Pro autory historické prózy jsou dějiny především obrovským zdrojem příběhů. Tyto příběhy jsou znovu a znovu vyprávěny, jsou objevovány a upravovány k novým účelům. Práce ukazuje, že vedle jejich přepisování dochází i ke změnám historických vyprávění a pokouší se ukázat, že samotný akt přepisování odhaluje dřívější „historii“ jako interpretaci, tedy jako něco, co není samo o sobě autentické, nýbrž je výsledkem, anebo spíše průsečíkem různých kulturních, mocenských a společenských sil. Těmito dílčími rozbory spěje práce k pojetí dějin jako palimpsestu, tedy souvrství textů různého stáří a a rozdílné čitelnosti, systému, jenž je svou podstatou hybridní a otevřený novým interpretacím.

Klíčová slova: současná britská próza, dějiny